

Projekt

z dnia 24 marca 2025 r.

Zatwierdzony przez .....

**UCHWAŁA NR .....
RADY MIEJSKIEJ W PRUDNIKU**

z dnia 27 marca 2025 r.

w sprawie przyjęcia Programu „Centrum Aktywności Lokalnej w Prudniku na lata 2025-2026”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, 1572, 1907 i poz. 1940) w związku z art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283, 858, 1044 i poz. 1572) Rada Miejska w Prudniku uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program „Centrum Aktywności Lokalnej w Prudniku na lata 2025-2026” w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Prudnika.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do uchwały Nr .....

Rady Miejskiej w Prudniku

z dnia 27 marca 2025 r.

„Centrum Aktywności Lokalnej w Prudniku na lata 2025-2026”

I. WSTĘP

Pilotażowy Program Aktywności Lokalnej dla Gminy Prudnik określa kierunki działań w zakresie aktywizacji lokalnej mieszkańców Gminy, wzmocnienia środowisk lokalnych, działań mających na celu poprawę sytuacji w zakresie funkcjonowania społeczności lokalnych i grup społecznych. Program odpowiada na potrzebę integracji wspólnot – środowisk lokalnych. Podejmowane działania mają na celu wzmocnienie podmiotowości mieszkańców oraz ich wspólnot, jak również stworzenie warunków dla rozwoju instytucji społeczeństwa obywatelskiego, wzmocnienie spójności społecznej i terytorialnej na rzecz zrównoważonego rozwoju społecznego. Program ma charakter pilotażowy i obejmuje obszar wyznaczony uchwałą Rady Miejskiej w Prudniku NR LXXX/1234/2023 z dnia 22 czerwca 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Prudnik. Celem programu pilotażowego jest stworzenie dobrych praktyk sprzyjających budowaniu zintegrowanych społeczności, w których każda osoba i rodzina będzie mogła realizować swoje plany i aspiracje życiowe, a w trudnych sytuacjach uzyskiwać niezbędną pomoc i wsparcie ze strony wspólnoty oraz instytucji i organizacji działających w ramach i na rzecz społeczności. Wykorzystanie kapitału ludzkiego, zasobów, potencjału, umiejętności i wiedzy, jaką dysponują zarówno indywidualne osoby ale także społeczności jako całość, pozwoli na wprowadzenie oczekiwanych zmian w otoczeniu. Umożliwi wprowadzanie nowych rozwiązań wskazanych i akceptowanych przez członków społeczności, których dany problem dotyczy, co podniesie skuteczność i efektywność tych działań. Realizacja programu pilotażowego przewidziana jest w latach 2025 – 2026.

Zakłada się, że program przyczyni się do:

- budowania świadomości społecznej i obywatelskiej mieszkańców, budzenia poczucia odpowiedzialności za swoje otoczenie i dbałości o dobro wspólne. Promowanie postaw prospołecznych i tworzenie warunków do rozwoju aktywności mieszkańców m.in. poprzez wspieranie tworzenia i funkcjonowania organizacji pozarządowych;
- popularyzowania wśród mieszkańców różnych form aktywności społecznej i obywatelskiej;
- angażowania mieszkańców gminy w rozwiązywanie problemów społecznych;
- tworzenia warunków do aktywności mieszkańców – wdrażanie instrumentów stymulujących aktywność np. mechanizmu inicjatywy lokalnej, budowanie grup obywatelskich. Konsultowanie z mieszkańcami pomysłów zmian wpływających na życie mieszkańców.

Realizacja programu pilotażowego przewidziana jest w latach 2025 – 2026, a jego ewaluacja powinna pozwolić na jego wdrożenie w pozostałych obszarach Gminy Prudnik.

Program Aktywności Lokalnej jest zgodny z podstawowymi zasadami życia społecznego takimi, jak:

1. Zasada samopomocy, która przejawia się w istnieniu i rozwoju pomocy wzajemnej ludzi zmagających się z podobnymi problemami żywymi oraz pomocy silniejszych dla słabszych, zazwyczaj w ramach niewielkich nieformalnych grup.

2. Zasada pomocniczości, która oznacza przyjęcie określonego porządku, w jakim różne instytucje społeczne dostarczają jednostce wsparcia, gdy samodzielnie nie jest w stanie zaspokoić swoich potrzeb z zastrzeżeniem, że w pierwszej kolejności pomoc powinna pochodzić od rodziny, a następnie od społeczności lokalnej, a na końcu od państwa.

3. Zasada partycypacji, wyrażająca się w takiej organizacji życia społecznego, która poszczególnym ludziom zapewnia możliwość pełnej realizacji swoich ról społecznych, natomiast poszczególnym grupom pozwala zająć równoprawne z innymi miejsce w społeczeństwie.

4. Zasada samorządności stanowiąca realizację takich wartości, jak wolność i podmiotowość człowieka, wyrażająca się w takiej organizacji życia społecznego, która jednostkom i grupom gwarantuje prawo do aktywnego udziału w istniejących instytucjach społecznych oraz do tworzenia nowych instytucji w celu skuteczniejszego zaspokajania potrzeb i realizacji interesów.

5. Zasada dobra wspólnego przejawiająca się w takich działaniach władz publicznych, które uwzględniają korzyści i interesy wszystkich obywateli i polegają na poszukiwaniu kompromisów tam, gdzie interesy te są sprzeczne.

6. Zasada wielosektorowości polegająca na równoczesnym funkcjonowaniu publicznych podmiotów polityki społecznej, organizacji pozarządowych i instytucji rynkowych, które dostarczają środków i usług służących zaspokajaniu potrzeb społeczeństwa.

Program Aktywności Lokalnej kładzie nacisk na aspekt samopomocy, którego idea polega na wyzwoleniu i wykorzystywaniu wewnętrznych zasobów oraz kompetencji osób, grup oraz społeczności lokalnych.

II. CELE PROGRAMU

Celem nadrzędnym Programu Aktywności Lokalnej jest realizowanie polityki integracji społecznej poprzez aktywizowanie lokalnej społeczności Gminy Prudnik ze szczególnym uwzględnieniem środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym i tym samym przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego

Cele szczegółowe:

1. Stworzenie warunków dla powstania inicjatyw i struktur funkcjonujących na rzecz społeczności lokalnej.
2. Wsparcie postaw obywatelskich poprzez zwiększenie kompetencji społecznych.
3. Promocja działań prospołecznych, edukacja oraz dostęp do informacji o uprawnieniach.
4. Poprawa jakości życia poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych.
5. Aktywna integracja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i ich otoczenia.
6. Poprawa funkcjonowania osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

III. MIEJSCE, CHARAKTER, CZAS REALIZACJI PROGRAMU, ZASOBY NIEZBEDNE DO JEGO REALIZACJI

1. Program realizowany będzie na wyznaczonym obszarze zdegradowanym i obszarze rewitalizacji na terenie Gminy Prudnik, o którym mowa w uchwale NR LXXX/1234/2023 z dnia 22 czerwca 2023 r.

2. Charakter Programu - pilotaż

3. Czas realizacji programu : lata 2025 – 2026.

4. Zasoby – udostępnione przez Gminę Prudnik do korzystania przez organizacje pozarządowe lokale w budynku w Prudniku, Plac Wolności 6.

IV. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

1. Otwartość instytucji publicznych na potrzeby środowiska lokalnego.
2. Wykorzystanie zasobów instytucjonalnych i społecznych.
3. Angażowanie i aktywizowanie lokalnej społeczności.
4. Kierowanie działań w pierwszej kolejności do osób i grup wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz do ich otoczenia.

V. ODBIORCY PROGRAMU - GRUPY DOCELOWE

Program skierowany jest do:

- 1) członków społeczności lokalnych,
- 2) grup i osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- 3) otoczenia osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym,

4) innych grup i środowisk funkcjonujących na terenie gminy, zgodnie z rozeznaniem potrzeb.

VI. KIERUNKI I HARMONOGRAM DZIAŁAŃ

1. W ramach Programu realizowane będą następujące działania:

- 1) promowanie, wspieranie i realizowanie projektów aktywizujących i integrujących społeczność lokalną,
- 2) współdziałanie instytucji samorządowych z instytucjami pozarządowymi i lokalną społecznością,
- 3) wspieranie lokalnych inicjatyw,
- 4) wspieranie lokalnych liderów,
- 5) umożliwienie dostępu do informacji i konsultacji,
- 6) organizowanie i wspieranie rozwoju edukacji społecznej i obywatelskiej, wolontariatu, grup samopomocowych, edukacyjnych i innych,
- 7) tworzenie partnerstw i promowanie pracy w partnerstwie,
- 8) badanie potrzeb i problemów mieszkańców,
- 9) poszukiwanie alternatywnych środków na finansowanie lokalnych inicjatyw z innych źródeł niż dochody gminy,
- 10) aktywizacja, integracja i wykorzystanie potencjału osób starszych w środowisku lokalnym – promocja działań wspierających więzi pokoleniowe,
- 11) organizowanie i inspirowanie udziału mieszkańców w imprezach i spotkaniach o charakterze integracyjnym, edukacyjnym, kulturalnym, sportowym, ekologicznym i turystycznym,
- 12) inne działania wynikające z aktualnych potrzeb i zgodne z celami Programu.

2. Program ma charakter otwarty i w każdym roku na podstawie analizy potrzeb i problemów występujących w środowisku lokalnym będą uruchomiane podprogramy skierowane do konkretnych grup społecznych lub społeczności lokalnych.

VII. METODY PRACY WYKORZYSTYWANE DO PROGRAMU

W ramach Programu przewiduje się zastosowanie między innymi:

- 1) metody Centrum Aktywności Lokalnej, której celem jest aktywizowanie społeczności lokalnych, tworzenie poczucia przynależności do danego miejsca i lokalnej grupy oraz mobilizowanie, ożywianie i wspieranie rozwoju społeczności lokalnych,
- 2) instrumentów aktywnej integracji – tj. instrumentów aktywizacyjnych z zakresu aktywizacji zawodowej, edukacyjnej, zdrowotnej i społecznej,
- 3) działań o charakterze środowiskowym – inicjatyw integracyjnych obejmujących między innymi; badania, opracowania, analizy, edukację społeczną i obywatelską, spotkania i konsultacje, debaty, organizowanie i inspirowanie udziału mieszkańców w imprezach i spotkaniach o charakterze integracyjnym, edukacyjnym, kulturalnym, sportowym, ekologicznym i turystycznym.

VIII. PRZEWIDYWANE EFEKTY

1. Integracja społeczności lokalnej i grup społecznych oraz zwiększenie ich aktywności.
2. Zdiagnozowanie potrzeb i problemów społeczności lokalnych.
3. Skuteczniejsze i efektywniejsze wykorzystanie istniejących zasobów.
4. Wzrost zaangażowania organizacji lokalnych w zakresie podejmowania działań środowiskowych.
5. Podwyższenie jakości realizowanych działań środowiskowych oraz inicjowanie nowych form i metod pracy.
6. Wzrost poczucia przynależności do danej społeczności i odpowiedzialności mieszkańców za procesy w niej zachodzące.
7. Powstanie lokalnych grup działania, nowych organizacji pozarządowych i inicjatyw wolontarystycznych.

8. Usprawnienie przepływu i dostępu do informacji.
9. Realizacja projektów inicjowanych i współorganizowanych przez lokalne społeczności.
10. Zmniejszenie obszaru wykluczenia społecznego.
11. Poprawa funkcjonowania osób wykluczonych społecznie.
12. Stały monitoring potrzeb środowiska społecznego.

IX. REALIZATORZY PROGRAMU

Realizatorami zadań Programu są:

- Burmistrz Prudnika,
- Rada Miejska,
- Urząd Miejski w Prudniku,
- Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Prudnicki Ośrodek Kultury i Biblioteki Publicznej
- Agencja Sportu i Promocji
- Inne instytucje działające w środowisku.

X. OBOWIĄZKI ORGANIZACJI PROWADZĄCYCH CAL NA ZASADACH USTANOWIONYCH W PROGRAMIE

1. Dostępność CAL dla dedykowanej grupy odbiorców przez minimum 4 dni w tygodniu..

2. Zorganizowanie i przeprowadzenie w każdym roku minimum 6 różnego rodzaju działań o charakterze aktywizującym, integrującym, animującym, edukacyjnym, kulturalnym, poradniczym, międzykulturowym, artystycznym i tym podobnym. Działania te powinny mieć na celu wzmacnianie społeczności lokalnej: pogłębianie więzi społecznych i sąsiedzkich, także kształtowanie postaw obywatelskich i poczucia odpowiedzialności za swoje osiedle oraz angażowanie mieszkank i mieszkańców w najbliższe sąsiedztwo.

Działania powinny być zróżnicowane, w miarę możliwości cykliczne i wynikające z lokalnego zapotrzebowania zdiagnozowanego przez podmiot prowadzący CAL.

3. Animowanie osób oraz wspieranie ich merytoryczne i organizacyjne do podejmowania oddolnych inicjatyw. W każdym roku realizacji zadania należy przeprowadzić minimum jedną inicjatywę.

4. Przeprowadzenie w każdym roku realizacji zadania minimum 2 działań dotyczących profilaktyki antyalkoholowej i przeciwdziałania uzależnieniom skierowanych do jak najszerszej grupy odbiorców.

5. Przeprowadzenie lub współprzeprowadzenie minimum jednego wydarzenia plenerowego dla jak największej liczby odbiorców. W organizację tych wydarzeń powinny być w miarę możliwości zaangażowane nie tylko osoby reprezentujące podmiot prowadzący CAL, lecz także odbiorcy zadania.

6. Aktywny udział w organizowanych przez Gminę Prudnik i jej jednostki organizacyjne konsultacjach .

7. Przeprowadzenie ewaluacji zadania za okres każdego roku funkcjonowania do 31 stycznia 2026r. za rok 2025 i do 31 stycznia 2027r. za rok 2026 . Ewaluacja ma obejmować:

- a. podsumowanie informacji zwrotnych uzyskanych od odbiorców zadania,
- b. podsumowanie działań w ramach realizowanych partnerstw,
- c. wybrane zagadnienia z zakresu zaspokajania potrzeb społeczności lokalnej przez działania podmiotu prowadzącego CAL.

Raport z ewaluacji w formie elektronicznej należy przesłać na adres um@prudnik.pl

XI. FINANSOWANIE PROGRAMU

Zadania zawarte w Programie Aktywności Lokalnej mogą być finansowane:

- ze środków własnych gminy,

- z innych zewnętrznych źródeł.

XII. MONITORING I EWALUACJA

Monitoring i ewaluacja będą prowadzone na bieżąco przez realizatorów poszczególnych podprogramów aktywności lokalnej, które będą realizowane na rzecz konkretnych grup społecznych lub społeczności lokalnych. Prowadzona będzie obserwacja zmian ilościowych i jakościowych, jakie pojawią się podczas realizacji działań. W przypadku stwierdzenia rozbieżności między założeniami a rezultatami na bieżąco będą dokonywane zmiany w przyjętych założeniach lub metodach pracy.